

Nieuwsbrief

Stichting Marke Vragender Veen

Redactieadres:
Beumweg 17
7134 NR Vragender

Redactie: Maria Neumann
Email: redactie@vragenderveen.nl
Website: www.vragenderveen.nl

December 2024, jaargang 27, nummer 2

Inhoud

- Herstel damwanden in het Korenburger- en Vragenderveen
- Kabouters op bezoek in het Vragenderveen
- Interview oud-voorzitter SMVV Harrie Krabben
- Hulp voor de egel

*Nieuwe damwand.
Foto: Laurens Garstenveld*

Herstel damwanden in het Korenburger- en Vragenderveen

Door Laurens Garstenveld

In 2021 werden er, na uitgebreid onderzoek door Ecologisch Adviesbureau Bell Hullenaar, houten damwanden geplaatst in het Korenburgerveen. Dus in de zomer niet te laag en in de winter niet te hoog. Het hout van de damwand was speciaal behandeld voor een lange levensduur en door middel van groef en mes met elkaar verbonden. Het plaatsen van de damwanden was een uitdagende operatie. De totale lengte was ruim 4 kilometer.

Foto: Laurens Garstenveld

Eerst moesten de plekken vrijgemaakt worden van houtopstanden, rijplaten gelegd worden om het hout en de machines op de juiste plekken te krijgen. Om niet te veel versterking van de bodem te krijgen werd een groot gedeelte van het hout inclusief bouten en moeren en brandstof met een helikopter op de juiste plek gedropt! Spektakel alom.

De lengte van planken varieerde van 1.50m tot 3.50m. De bedoeling is om de planken op of nog liever in de vaste ondergrond te plaatsen. Aan de bovenkant werden ze opgesloten tussen 2 balken.

Vele jaren na het afronden van dit project was men zeer enthousiast over het verwachte en gewenste resultaat. Het systeem werkte zoals men had bedacht. Men had verwacht dat de houten damwand een levensduur zou hebben van 30 á 40 jaar, maar door verrotting op de lijn van de wisselende waterstanden ontstonden er op meerdere plekken lekkages. In het begin kon met noodreparaties hier en daar wat dicht worden gemaakt. Ook werd er bij onze zogenoemde “badkuip” een extra damwand aan de binnenkant geplaatst en de tussenruimte opgevuld met leem.

Toen de lekkages alsmaar groter werden, besloot Natuurmonumenten en Stichting Marke Vragender Veen in samenspraak met de Provincie om het grootschaliger aan te pakken.

Gezien het feit dat het Korenburgerveen een Natura 2000 gebied betreft, zijn voor dit soort projecten gelden beschikbaar om de ruim 4 km lange damwanden te vervangen.

In de Groote Peel in Brabant had men al ervaring met een kunststof uitvoering van damwanden. Met deze positieve ervaring werd er besloten om deze variant ook toe te passen in het Korenburgerveen. In het najaar van 2023 wilde men starten met een pilotproject aan de Pollendijk. Maar door te natte omstandigheden (!) werd dit uitgesteld naar de herfst van 2024. Baks uit Borculo voert dit karwei uit met speciaal aangepast materieel onder zeer lastige natte omstandigheden.

De planning is om in 2025 in het gebied van het Vragenderveen alle damwanden te vernieuwen. Men is op dit moment al bezig om de houtopstanden te verwijderen. In 2026 is het Meddose Veen aan de beurt. Tevens wil men in 2027 met speciale apparatuur, denk aan een soort amfibievoertuig, de bosopslag verwijderen in de veenkern van het Vragenderveen.

Kortom: de komende jaren gaat er heel wat gebeuren in ons Veengebied. Dus komt allen dit bewonderen en bekijken tijdens de eerst volgende excursie van de Vriendenclub.

Foto: Laurens Garstenveld

Ook zullen er wel foto's en verhaaltjes op onze facebookpagina komen!

Foto: Laurens Garstenveld

Kabouters op bezoek in het Vragenderveen

Door Maria Neumann

Het was niet bepaald stil tijdens de Nacht van de Nacht in het Vragenderveen. Maar het was wel weer een bijzondere ervaring voor jong en oud om door het veen te wandelen in het donker van de nacht. De sterren en hier en daar een zaklamp wezen ons de weg.

De Stichting Vriendenclub SMVV (Stichting Marke Vragender Veen) had de leden van hun juniorclub weer opgeroepen om met zijn allen naar het veen te trekken tijdens de laatste zaterdag van oktober, traditiegetrouw de Nacht van de Nacht. En daar gaven veel kinderen samen met hun ouders, oma's en opa's gehoor aan. Aan de Maneschijnweg werden de kinderen welkom geheten door Frans Boschker, bestuurslid van de Vriendenclub, en veel betrokken vrijwilligers. Frans Boschker was het ook die jeugd uit Vragender wist te mobiliseren om geluidsposten te bemannen op de route die de kinderen zouden lopen.

De wat oudere kinderen liepen een lange route langs grillige bomen en diepe plassen op modderige zandpaden. Heerlijk avontuurlijk om

Kabouterverhaal.

Foto: Maria Neumann

je weg te vinden onder zulke condities. Op verschillende stations kregen ze de geluiden van veel nachtdieren te horen die in en rondom het Vragenderveen wonen, zoals uilen, vossen en reeën.

De jongere kinderen liepen een iets kortere, maar niet minder spannende route door het veen. Zij werden verrast door twee kaboutermeisjes die

Foto: Dick Kuiperij

daar op eens in het donker verschenen bij een heus kabouterdorpje. Zij nodigden de kinderen uit om te gaan zitten voor een verhaal over twee kabouters. En de kinderen luisterden aandachtig om vervolgens het kleine dorp nog te bezichtigen.

Nadat iedereen weer goed en wel, en een stukje modderiger, bij de kampeerplek gearriveerd was wachtten hun broodjes knakworst, zelfgebakken gebak en chocolademelk. Ook werden er weer broodjes aan een stok boven het vuur gebakken. Jong en oud bleven nog lang napraten over deze fijne avond.

Aan de wandel in het donker.

Foto: Dick Kuiperij

Lid worden van de Vriendenclub SMVV en de Juniorclub kan op www.vragenderveen.nl.

Interview oud-voorzitter SMVV

Harrie Krabben

Door Hennie ter Bogt

Hoe lang was je voorzitter?

Ik ben 18 jaar voorzitter geweest van de SMVV en heb 41 jaar in het bestuur gezeten. De planning was 40 jaar maar door de stikstofperikelen wilde het bestuur dat ik nog aanbleef. Gelukkig heeft het stikstofverhaal maar beperkte invloed op het veengebied. De veenmossen doen het uitstekend. Het gebied heeft meer te lijden onder de droogte dan onder stikstof.

Wie was er voor jou voorzitter en hoe ging de overdracht?

August Hegeman was voorzitter, daar heb ik het van overgenomen. Ik was al wel vicevoorzitter. Ging wel officieel via stemming. Maar ik heb het met heel veel plezier gedaan, kostte me moeite om te stoppen, we hadden een inspirerende leuke groep.

Wat heb je in jouw bestuursperiode bereikt en wat niet?

In het begin moesten we alles uit de kast halen om de relatie tussen landbouwers en de Marke in goede banen te leiden. Heeft veel tijd gekost, maar nu alles in goede banen is gekomen kijk ik er met plezier op terug. We hebben begrip bij de mensen gekweekt. Tussen Natuurmonumenten (NM) en SMVV was het in begin een haat-liefdeverhouding. Maar van beide kanten leek men zich ervan bewust

Harrie Krabben. Foto: Joris ter Bogt

dat gezamenlijk vorm moet worden gegeven aan de inrichting en beheer van ons mooie veengebied. Nieuwe mensen bij NM stelden zich loyaal op en ook de Marke heeft er veel aan gedaan om de samenwerking te optimaliseren. Ik kan niet anders zeggen dat we nu een zeer goede en plezierige samenwerking hebben.

Harrie Krabben. Foto: Joris ter Bogt

Met welke tegenkrachten kreeg je te maken?

Als je het over tegenkrachten hebt denk ik aan de “groene hoek”. Veehouders werden ervan beticht van meer uitstoot van fosfaat en stikstof in het natuurgebied. Dat is een harde boodschap vooral voor boeren die al die tijd dachten goed bezig te zijn met de natuur en zelfs zijn gestimuleerd om mee te werken aan agrarisch natuurbeheer.

Wat was in jouw tijd de kracht van de SMVV?

De kracht van de SMVV is dat we laagdrempelig zijn, bestuurders komen uit de buurt en zijn altijd aanspreekbaar.

Wie heeft jouw taken nu overgenomen?

Laurens Garstenveld is de nieuwe voorzitter van het bestuur. En Angelo Ribbers is voorzitter geworden van agrarisch natuurbeheer, de zogenaamde Tweede Tak. Rob Groot Kormelinck heeft de beheerstaken van het agrarisch natuurbeheer overgenomen van André van Harxen.

Heb je ergens spijt van?

Spijtig vind ik toen de gemeente Winterswijk het Meddose Veen wilde verkopen en het heeft verkocht aan NM, wij niet adequaat hebben gereageerd.

Wil je nog ergens op terug komen?

Ik heb niet genoemd dat we een mooie slagzin hebben: “Vragenderveen brengt landbouw en natuur bijeen”.

Hoe zie je de toekomst van SMVV?

Toekomst voor de Marke is er zeker, we zijn een professionele organisatie met mensen op de juiste plaats. We hebben een breed draagvlak. We zijn diep geworteld in de lokale samenleving, met 500 donateurs, 70 vrijwilligers, schooljeugd en 185 leden van de juniorclub. Door de jeugd van Vragender al op jonge leeftijd bij het Vragenderveen te betrekken, is de overdracht van het werk van de SMVV naar de volgende generatie beter te waarborgen. Probleem wordt wel om in de toekomst voldoende boerenbestuurders te vinden, maar alle inwoners houden van het veengebied en de Marke. Kwalitatieve bestuurders zijn het belangrijkste.

Tijdens de vrijwilligersavond op 14 november 2024 werd uitgebreid stilgestaan bij het vertrek van Harrie Krabben en werd hij benoemd tot erelid van de SMVV.

Hulp voor de egels

Door Maria Neumann

Tijdens de Natuurwerkdag heeft de juniorclub knusse egelhuisjes gebouwd. Terwijl volwassen vrijwilligers aan het snoeien gingen van wilgen en bramen, hebben kinderen met schroeven en

Huizenbouw. Foto: Maria Neumann

plaatmateriaal huisjes in elkaar gezet. Vervolgens kon iedereen die dat wilde het huisje ook nog beschilderen en ook nog vullen met stro. Ieder gezin ging met een prachtig egelhuisje naar huis en zocht er een fijne en rustige plek voor in hun eigen tuin. Wij hopen dat de egels de huisjes net zo mooi en behaaglijk zullen vinden als wij en er veilig en ongestoord in kunnen overwinteren.

Het bestuur van de Vriendenclub wenst u, net als de egels, een fijne winter toe! En natuurlijk fijne feestdagen en een gezond en gelukkig nieuw jaar!